

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Pihlman, O.; Aarnio, H.; Adair, K. & Lindberg, E. 2020. Nuoret mukana kehittämässä seksuaalikasvatusta. Talk-verkkolehti, Hyve / Health and Well-being 6.10.2020.

Link to the original publication: [URL](#)

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Nuoret mukana kehittämässä seksuaalikasvatusta

06.10.2020

Kirjoittajat

Olga Pihlman Terveystieteiden opettaja, Turun ammattikorkeakoulu

Heli Aarnio Lehtori, kättilökoulutus, Turun ammattikorkeakoulu

Kaisa Adair hankeasiantuntija, Turun AMK / Taideakatemia

Elina Lindberg TtM, lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Seksuaalikasvatuksen laatu paranee, kun nuoret otetaan aktiivisesti mukaan tekemään seksuaalikasvatusta. Kansainvälisessä EDDIS-hankkeessa nuoret pääsevät suunnittelemaan, tuottamaan ja arvioimaan nuorille suunnattua seksuaalikasvatusmateriaalia. Hankkeen kumppanikouluna on turkulainen Vasaramäen koulu, jossa 9.-luokkalaiset pääsevät luomaan digitaalista oppimateriaalia.

9.-luokkalaiset pojat ovat kokoontuneet pienryhmäksi pulpettien ääreen. Kohta on aika kaivaa tietokoneet repuista ja jatkaa eilen aloitetun oppimateriaalin työstämistä.

– Teimme tehtävän suojaamattoman seksin seurauksista. Tehtävä tehtiin aukkotehtävänä, eli teimme lauseita ja jätimme joitain sanoja tyhjäksi, kuvailee **Paulus Elamo** pienryhmänsä suunnittelemaa tehtävää.

Turussa Vasaramäen koulussa on käynnissä monialaiset päivät. Joulukuussa kolmen päivän aikana 9.-luokkalaiset perehtyvät seksuaalikasvatukseen ja siihen liittyviin aiheisiin. Tavoitteena on, että nuoret itse tekisivät, asiantuntijoiden ja opettajien tuella, seksuaalikasvatusmateriaalia yläasteikäisille nuorille. Tavoite saa kiitosta myös nuorilta.

– Nuoret innostuvat helpommin tehtävistä, kun ne ovat nuorten tekemiä. Siinä oppii myös itse samalla, kun suunnittelee tehtäviä, pohtii 9.-luokkalainen **Aarni Keränen**.

– Seksuaalikasvatus koskee nuoria, joten on hyvä, että nuoret saavat olla mukana kehittämässä sitä, lisää Elamo.

Vasaramäen koulun 9.-luokkalaiset suunnittelivat muuan muassa muistipelin, jonka avulla opetetaan ehkäisyvälineistä.

Vanhemman huoli polkaisi hankeidean liikkeelle

Vasaramäen koulu on yksi EDDIS-hankkeen yhteistyökouluista. Muut hankkeessa mukana olevat koulut sijaitsevat Liettuan Klaipedassa, Ateenassa sekä Lissabonin lähellä Portugalissa. Hankkeen tavoitteena on luoda kansainvälinen verkko-oppimisympäristö seksuaalikasvatusta tukeksi.

Tarkoituksena on, että juuri nuoret pääsevät mukaan kehittämään seksuaalikasvatusta. Nuoria on otettu mukaan toteutuksen joka vaiheeseen. Nuoret pohtivat omia tiedollisia tarpeitaan ja toiveitaan, suunnittelevat toteutusta, testaavat tuotettuja materiaaleja sekä arvioivat materiaalien käytettävyyttä.

Heti alkuvaiheessa oli selvää, että nyt nostetaan reilusti nuorten näkökulmaa myös esille.

Hankeidea sai alkunsa erään vanhemman esiin tuomasta huolesta, että nuorten sähköistä terveyskasvatusmateriaalia ja erityisesti seksuaalikasvatusmateriaalia on vähän.

– Muihin oppiaineisiin on jo omia verkkoympäristöjä ja sovelluksia, mutta tähän teemaan ei juurikaan. Tästä lähti EDDIS-hankkeen suunnittelu, ja heti alkuvaiheessa oli selvää, että nyt nostetaan reilusti nuorten näkökulmaa myös esille. Hanke siis vastaa sekä sähköisen seksuaalikasvatuksen oppimateriaalin kehittämiseen että siihen, että nuoret otetaan mukaan materiaalin kehittämiseen, kertoo Turun ammattikorkeakoulun hoitotyön lehtori **Elina Lindberg**.

Tavoitteen taustalla on Maailman terveysjärjestön (WHO) kanta siihen, että seksuaalikasvatuksen laatu paranee, kun nuoret otetaan mukaan järjestämään, tuottamaan ja arvioimaan seksuaalikasvatusta. On tärkeää, että seksuaalikasvatuksessa käsiteltävät aiheet nousevat nuorten omista tarpeista ja toiveista.

Vasaramäen 9.-luokkalaiset pohtivat seksuaalioikeuksia myös sarjakuvan keinoin.

Kaikille avoin oppimisolusta

Vasaramäen koulu lähti mukaan EDDIS-hankkeeseen vuoden 2018 syksyllä. Kotitalouden ja terveystiedon opettaja **Emma Hjort** on ollut hankkeessa mukana siitä lähtien. Vaikka terveystiedon tunneilla hyödynnetään erilaisia opetusmenetelmiä, niin Hjort kokee, että nuorten ottaminen mukaan seksuaalikasvatusmateriaalin kehittämiseen tuo arvokasta lisää opetukseen.

– Koen, että seksuaalisuus on aiheena sellainen, että nuoret kysyvät paljon asioita toisiltaan. Tässä yhdistyy nyt asiantuntijoiden faktatieto ja nuorten näkökulma. Kun nämä seksuaalikasvatusmateriaalit saadaan valmiiksi ja testattua, niin ehdottomasta aion hyödyntää niitä opetuksessa, kertoo Hjort.

Alusta mahdollistaa myös itsenäisen oppimisen, jolloin oppilaat voivat tutkia tietoa ja tehdä tehtäviä itsenäisesti.

Terveyskasvatusmateriaalin suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat jokaisen hankemaan kumppanikoulut. Osa materiaaleista tuotetaan englanniksi, jolloin kaikki maat voivat hyödyntää niitä materiaaleja opetuksessaan. Keväällä 2020 alkaa myös materiaalien testaus, jolloin tuotettuja opetusmateriaaleja kokeillaan osana kumppanikoulujen opetusta.

– Sekä oppilaat että opettajat tulevat antamaan tehtävistä palautetta, jonka perusteella tehtäviä ja koko oppimisalustaa muokataan. Kun tämä työ on valmis, oppimisalusta on kaikille avoin ja vapaasti käytettävissä. Sitä voi hyödyntää muun muassa osana terveyskasvatusta tai biologian tunteja. Myös terveydenhoitajat voivat hyödyntää sitä osana seksuaalikasvatusta. Alusta mahdollistaa myös itsenäisen oppimisen, jolloin oppilaat voivat tutkia tietoa ja tehdä tehtäviä itsenäisesti, kuvailee Lindberg.

Vasaramäen koulun opettaja Emma Hjort auttoi nuoria tehtävien toteutuksessa.

Teksti ja kuvat: Olga Pihlman

Lue, mitä EDDIS-hankkeesta muualla on kirjoitettu:

[Yläkoululaiset laittavat seksuaalikasvatuksen uusiksi – ”Nuoret ovat oman elämänsä asiantuntijoita”](#)

[Vasaramäen koulun ysiluokkalaiset mukana luomassa seksuaalikasvatusmateriaalia](#)

[Nuoret mukaan kehittämään seksuaalikasvatusta](#)

[EDDIS-hankkeesta Turun ammattikorkeakoulun sivuilla](#)

Tutustu myös:

Mitä on **[terveydenhoitajakoulutus?](#)**

EDDIS-hanke (**[A Digital Program for Sexual Education in Secondary Schools](#)**)

- Turun ammattikorkeakoulu toimii hankkeen koordinaattorina
- Hankkeen rahoitus tulee Erasmus+ Strategic Partnership -ohjelmasta
- Suomessa Erasmus+ -ohjelman hallinnoinnista ja toimeenpanosta vastaa Erasmus+ -ohjelman kansallinen toimisto Opetushallituksessa
- Mukana on kouluja ja korkeakoulukumppaneita Liettuasta, Kreikasta ja Portugalista
- Suomesta mukana on Vasaramäen koulu.
- Yhtenä tarkoituksena on luoda kansainvälinen 13–16-vuotiaille suunnattu verkko-oppimisolusta seksuaalikasvatuksen tueksi.
- Nuoret ovat mukana hankkeen joka vaiheessa muun muassa suunnittelemassa toteutusta ja testaamassa oppimisolustan käytettävyyttä.
- Oppimisolustaa kokeillaan ja kehitetään kevään 2020 aikana. Sen jälkeen se avataan kaikille avoimeksi ja käytettäväksi.